

Euroopan
komissio

PUOLUSTUSTUOTTEIDEN
SIIRTOJA KOSKEVA DIREKTIIVI
OPAS
PK-YRITYKSILLE

#EUDefenceIndustry

Käsikirjoitus valmistui lokakuussa 2021.

1. painos

Tätä asiakirjaa ei voi pitää Euroopan komission virallisen kannan edustajana.

Luxemburg: Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2021

© Euroopan unioni, 2021

Euroopan komission asiakirjojen uudelleenkäyttöä koskevat periaatteet perustuvat 12. joulukuuta 2011 annettuun komission päätökseen 2011/833/EU (EUVL L 330, 14.12.2011, s. 39). Jollei toisin mainita, tämän asiakirjan uudelleenkäyttö on sallittua Creative Commons Attribution 4.0 International (CC-BY 4.0) -lisenssin mukaisesti (creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

Tämä tarkoittaa sitä, että uudelleenkäyttö on sallittua, kunhan lähde mainitaan asianmukaisesti ja mahdollisesti tehdyt muutokset ilmoitetaan.

© Kuvat : Adobe Stock - Takakansi: M.S.I. Valokuvaus

PDF

ISBN 978-92-76-43458-0

doi: 10.2889/136739

HV-08-21-301-FI-N

Print

ISBN 978-92-76-43397-2

doi: 10.2889/700610

HV-08-21-301-FI-C

#EUDefenceIndustry

SISÄLLYSLUETTELO

ALKUSANAT	7
MITÄ TÄMÄ OPAS KOSKEE JA KENELLE SE ON TARKOITETTU?	7
MITÄ TÄMÄ OPAS SISÄLTÄÄ?	8
1. SIIRTODIREKTIIVI	10
1.1. EUROOPAN PUOLUSTUSMARKKINAT	10
1.2. SIIRTODIREKTIIVIN PÄÄKOHDAT	11
2. LUPAJÄRJESTELMÄ.....	12
2.1. YLEISTÄ TIETOA VAPAUTUKSISTA JA LUVISTA.....	12
2.2. YLEISET SIIRTOLUVAT – KÄYTÄNNÖN ESIMERKKI.....	18
2.3. KOONTISIIRTOLUVAT – SIIRTOMENETTELY	20
3. LUOTETTAVUUSTODISTUSJÄRJESTELMÄ.....	22
3.1. MIKÄ ON LUOTETTAVUUSTODISTUS JA MITEN SITÄ HAETAAN?	22
3.2. MITÄ HYÖTYÄ YRITYKSELLE ON LUOTETTAVUUSTODISTUKSESTA?	24
3.3. LUOTETTAVUUSTODISTUKSEN HAKEMISEN MENETTELY KÄYTÄNNÖSSÄ.....	24
4. HYÖDYLLISIÄ VERKKOSIVUSTOJA JA LÄHTEITÄ	28
4.1. CERTIDER-VERKKOSIVUSTO	28
4.2. EU:N LAINSÄÄDÄNTÖ JA AIHEESEEN LIITTYVÄT TOIMINTAPOLIITTISET ASIAKIRJAT.....	28
4.3. KANSALLISTEN TOIMIVALTAISTEN VIRANOMAISTEN VERKKOSIVUSTOT	28
LIITE	29

ALKUSANAT

MITÄ TÄMÄ OPAS KOSKEE JA KENELLE SE ON TARKOITETTU?

Euroopan puolustusteollisuudella on merkittävä rooli Euroopan turvallisuuden ja puolustuksen takaamisessa. Se on merkittävä ala myös kasvun ja työpaikkojen kannalta: vuonna 2018 puolustusteollisuuden liikevaihto oli 108 miljardia euroa.

Euroopan puolustusallalla toimii noin 2 500 pientä ja keski suurta yritystä eli pk-yritystä, jotka ovat ratkaisevan tärkeä osa toimitusketjuja. Puolustusteollisuudessa toimivat pk-yritykset ovat erittäin tärkeitä innovoinnin ja kasvun mahdollistajia, joilla on mahdollisuudet harjoittaa keskeistä tutkimus-, teknologia- ja innovointitoimintaa. Pk-yritykset muodostavat merkittävän osan Euroopan puolustuksen teollisesta ja teknologisesta perustasta.

Euroopan puolustusteollisuudella on kuitenkin monia haasteita. Yksi niistä on puolustustarvikkeiden sisämarkkinoiden hajanaisuus Euroopassa. Tämä hajanaisuus ja erilaiset kansalliset toimintatavat ovat aiheuttaneet lukuisia ongelmia koko Euroopan puolustusteollisuudelle ja erityisesti pk-yrityksille.

Tästä syystä [direktiivillä 2009/43/EY](#) (puolustukseen liittyvien tuotteiden siirtoja koskeva direktiivi eli siirtodirektiivi) pyritään yksinkertaistamaan sääntöjä, joita sovelletaan Euroopan maiden¹ välisiin puolustustarvikkeiden siirtoihin. Yksinkertaistamisen tarkoituksena on varmistaa sisämarkkinoiden moitteeton toiminta ja tehdä menettelyistä vähemmän raskaita koko alalle ja erityisesti pk-yrityksille.

1. Tässä oppaassa "Euroopan maalla" tarkoitetaan kaikkia maita, joihin siirtoja koskevaa direktiiviä sovelletaan, eli kaikkia Euroopan unionin jäsenvaltioita sekä Norjaa ja Islantia (ks. kohta 1.2 siirtodirektiivin maantieteellisestä soveltamisalasta).

Tämän oppaan tarkoituksena on esitellä siirtodirektiivi pääpiirteissään puolustusallalla toimiville pk-yrityksille sekä antaa ohjeita, joiden avulla ne voivat hyödyntää direktiiviä mahdollisimman tehokkaasti.

MITÄ TÄMÄ OPAS SISÄLTÄÄ?

LUKU 1

Ensimmäisessä luvussa esitellään lyhyesti siirtodirektiivin tavoitteet ja keskeiset säännökset sekä kerrotaan lyhyesti, mitä hyötyä direktiivistä voi olla eurooppalaisille puolustusalan pk-yrityksille.

LUKU 2

Toisessa luvussa keskitytään siirtodirektiivin mukaiseen lupajärjestelmään ja kerrotaan yksityiskohtaisesti vapautuksista ja eri lupatyypeistä (yleiset, koonti- ja yksittäiset siirtoluvat). Lisäksi luvussa annetaan käytännön esimerkki ja esitellään järjestelmällinen menettely puolustustarvikkeiden turvallista ja nopeaa siirtoa varten.

LUKU 3

Kolmannessa luvussa esitellään siirtodirektiivillä käyttöön otetun luotettavuustodistusjärjestelmän hyödyt ja annetaan käytännön ohjeita luotettavuustodistuksen hankkimisesta kiinnostuneille yrityksille. Lisäksi siinä annetaan puolustus-tarvikkeiden vastaanottajille suosituksia toimivan ja luotettavan sisäisen vaatimustenmukaisuusohjelman perustamista varten.

LUKU 4

Neljäs luku sisältää luettelon puolustukseen liittyvien tuotteiden siirtoa käsittelevistä verkkosivustoista ja lähteistä.

1. SIIRTODIREKTIIVI

1.1. EUROOPAN PUOLUSTUSMARKKINAT

Puolustusmarkkinoihin liittyy useita seikkoja, jotka tekevät niistä ainutlaatuiset ja erottavat ne muista kaupallisista markkinoista. Tällaisia seikkoja ovat muun muassa a) se, että puolustustarvikkeiden loppuasiakkaat ovat valtioita, b) puolustukseen liittyvien tuotteiden arkaluonteisuus, c) turvallisuusluokiteltujen tietojen käsittelyä koskevat erityiset kansalliset säännöt sekä d) sotilasteknologian ja sotatarvikkeiden vientivalvontaa koskevat säännöt. Näistä syistä puolustustarvikkeiden rajat ylittäviin siirtoihin sovelletaan lupavaatimuksia myös Euroopan maiden välillä.

Euroopan maiden välisiin puolustustarvikkeiden siirtoihin alettiin soveltaa yhteisiä eurooppalaisia lupasääntöjä vasta vuonna 2009. Ennen siirtodirektiivin antamista vuonna 2009

Euroopan puolustusteollisuuden ongelmana olivat toisistaan poikkeavat kansalliset säännökset. Lisäksi jokaisella Euroopan maalla oli oma vientivalvontajärjestelmänsä, jonka tarkoituksena oli pääasiassa hallita riskejä, jotka liittyvät EU:n ulkopuolisiin maihin suuntautuvaan sotatarvikkeiden vientiin. Lupien myöntämisessä ja epäämisessä noudatettiin käytännössä samaa menettelyä sekä Euroopan maiden välisten siirtojen että muihin maihin suuntautuvan viennin osalta, jolloin eurooppalaiset yritykset eivät päässeet hyötymään täysin Euroopan unionin sisämarkkinoiden suomista eduista. Siirtodirektiivillä vähennetään esteitä, jotka haittaavat puolustustarvikkeiden siirtoja Euroopan maiden välillä, ja siksi sillä on ratkaiseva merkitys puolustustarvikkeiden toimivien eurooppalaisten sisämarkkinoiden luomiselle.

1.2. SIIRTODIREKTIIVIN PÄÄKOHDAT

Siirtodirektiiviä sovelletaan kahden Euroopan maan välillä toteutettaviin puolustustarvikkeiden siirtoihin. Sitä ei sovelleta puolustustarvikkeiden vientiin Euroopan maasta Euroopan unionin, Norjan ja Islannin muodostaman alueen ulkopuolel- la sijaitsevaan maahan.

Siirtodirektiivillä yksinkertaistetaan sääntöjä ja vähennetään hallinnollista taakkaa, mutta varmistetaan samalla tietty valvonnan taso puolustukseen liittyvien tuotteiden rajat ylittävissä siirroissa Euroopan sisällä.

Sillä pyritään helpottamaan ja nopeuttamaan puolustustarvikkeiden liikkumista kaikkialla Euroopassa, lisäämään toimitusvarmuutta ja parantamaan Euroopan teollisuuden kilpailukykyä.

Maantieteellinen kattavuus: Siirtodirektiiviä sovelletaan Euroopan unionin 27 jäsenvaltioon² sekä Norjaan ja Islantiin, jotka myös kuuluvat Euroopan talousalueeseen³. Näistä 29 maasta käytetään tässä oppaassa nimitystä ”Euroopan maat”.⁴

2 Alankomaat, Belgia, Bulgaria, Espanja, Irlanti, Italia, Itävalta, Kreikka, Kroatia, Kypros, Latvia, Liettua, Luxemburg, Malta, Portugal, Puola, Ranska, Romania, Ruotsi, Saksa, Slovakia, Slovenia, Suomi, Tanska, Tšekki, Unkari ja Viro.

3 Euroopan talousalueeseen (ETA) kuuluvat Euroopan unionin 27 jäsenvaltiota sekä Islanti, Norja ja Liechtenstein. Euroopan talousalueen tarkoitus on vahvistaa näiden maiden talous- ja kauppasuhteita. Siirtodirektiiviä ei sovelleta Liechtensteiniin.

4 Euroopan unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan tekemän Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan nojalla siirtodirektiiviä sovelletaan edelleen myös Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa Pohjois-Irlannin osalta.

Näin EU:n sisällä siirrettävien puolustukseen liittyvien tuotteiden toimittajat ja vastaanottajat hyötyvät siirtodirektiivin keskeisistä säännöksistä ja välineistä:

yksinkertaistettu lupajärjestelmä, johon kuuluvat muun muassa yleiset ja koontisiirtoluvat sekä luvista myönnettävät vapautukset

siirtyminen kansallisten viranomaisten suorittamasta etukäteisvalvonnasta jälkikäteisvalvontaan yleisten siirtolupien osalta

puolustusalan yritysten luotettavuustodistusjärjestelmä, jolla varmistetaan, että valtioiden hallitukset voivat luottaa toisiinsa ja että vientivalvontasääntöjä noudatetaan.

2. LUPAJÄRJESTELMÄ

2.1. YLEISTÄ TIETOA VAPAUTUKSISTA JA LUVISTA

Siirtodirektiivin mukaan yritys, joka haluaa siirtää puolustus-
tarvikkeita Euroopan maasta toiseen, tarvitsee tätä varten
ennakkoluvan sen Euroopan maan viranomaisilta, josta tuo-
te siirretään. Direktiivin perusteella Euroopan maat voivat
kuitenkin tietyin edellytyksin vapauttaa tietyntyyppiset siir-
rot lupavelvoitteesta. Lisäksi direktiivillä otetaan käyttöön
perinteisten yksittäisten siirtolupien ohella yleinen siirtolupa
ja koontisiirtolupa.

SIIRTODIREKTIIVIN MUKAINEN LU- PAJÄRJESTELMÄ

I. LUPIA KOSKEVAT VAPAUTUKSET

II. YLEISET SIIRTOLUVAT

III. KOONTISIIRTOLUVAT

IV. YKSITTÄISET SIIRTOLUVAT

I. LUVISTA MYÖNNETTÄVÄT VAPAUTUKSET

Kansalliset hallitukset voivat vapauttaa siirron ennakkolupaa koskevasta velvoitteesta, jos

- toimittaja tai vastaanottaja on valtion viranomainen tai osa puolustusvoimia
- kyseessä on Euroopan unionin, Pohjois-Atlantin puolustusliiton (Nato), Kansainvälisen atomienergiajärjestön (IAEA) tai muun hallitustenvälisen järjestön tehtäviensä suorittamista varten tekemä hankinta
- siirto on tarpeen Euroopan maiden yhteisen puolustusmateriaalihankkeen täytäntöönpanoa varten
- siirto liittyy katastrofitilanteessa annettavaan humanitaariseen apuun tai lahjoitukseen hätätilanteessa tai
- siirto on tarpeen korjausta, huoltoa, näyttelyä tai esittelyä varten tai sen jälkeen.

Tutustu asiaa koskeviin kansallisiin julkaisuihin tai tiedustele myönnettävistä vapautuksista asiaa käsitteleviltä kansallisilta viranomaisilta.

II. YLEISET SIIRTOLUVAT

Jos jokin Euroopan maa katsoo, että tietyn tyyppisten puolustustarvikkeiden siirrot muihin Euroopan maihin eivät tietyn edellytyksin aiheuta merkittäviä riskejä, se voi antaa ja julkaista yleisen siirtoluvan tällaisten siirtojen sallimiseksi.

Yleinen siirtolupa koskee tietyn tyyppisiä puolustustarvikkeita. Sen nojalla kaikki kyseiseen maahan sijoittautuneet tällaisten tarvikkeiden toimittajat voivat tietyn edellytyksin siirtää toistuvasti tällaisia tarvikkeita suoraan muihin Euroopan maihin ilman erillistä lupaa. Yleisen siirtoluvan ehtoissa voidaan määritellä paitsi luvan kattamat tuotetyypit, myös se, mihin maihin tai tarkoitukseen (esim. huoltoa tai esittelyä varten) kyseisiä tuotteita voidaan luvan nojalla siirtää, sekä tuotteiden sallitut vastaanottajat (esim. puolustusvoimat tai hankintaviranomaiset).

Tietyn Euroopan maan viranomaiset voivat esimerkiksi julkaista yleisen luvan, jonka nojalla kaikki kyseiseen maahan sijoittautuneet toimijat voivat siirtää erityyppisiä tuotteita (esim. tiettyjä elektronisia laitteita tai sotilaskäyttöön tarkoitettujen ilma- tai muiden alusten alajärjestelmiä) mihin tahansa muuhun Euroopan maahan huoltoa varten edellyttäen, että tuotteet lähetetään takaisin kuuden kuukauden kuluessa ja että toimivaltaisille viranomaisille ilmoitetaan siirrosta.

Siirtodirektiivissä edellytetään, että kaikki Euroopan maat julkaisevat yleiset siirtoluvat vähintään seuraavia neljää ti-
lannetta varten:

- Vastaanottaja on osa jonkin Euroopan maan puolustus-
voimia tai hankintaviranomainen, joka tekee hankintoja
ainoastaan tällaisen maan puolustusvoimien käyttöä
varten.
- Vastaanottaja on luotettavuustodistuksen saanut yritys
(ks. tämän oppaan luku 3).
- Siirto tehdään esittely-, arviointi- tai näyttelytarkoitusta
varten.
- Siirto tehdään huoltoa ja korjausta varten, ja vastaan-
ottaja on kyseisten puolustukseen liittyvien tuotteiden
alkuperäinen toimittaja.

Valtiot voivat itse päättää, mitä tuotetyyppejä kuhunkin ylei-
seen lupaan kuuluu, ja yleisemmin ottaen sen, mitä ehtoja
ne lupiin liittävät.

**Euroopan mailla on oikeus julkaista siirtodirekti-
vin edellyttämien neljän lupatyyppin lisäksi myös
muuta yleisiä siirtolupia.**

Ennen siirtoa yritysten on hyvä tutustua

- kansallisten toimivaltaisten viranomaisten verkkosivus-
toihin
- [Euroopan komission verkkosivustolla](#) julkaistavaan CER-
TIDER-rekisteriin, johon on merkitty kaikki luotettavuus-
todistuksen saaneet yritykset ja joka sisältää myös tie-
toa Euroopan maiden julkaisemista yleisistä siirtoluvista
- tämän oppaan lukuun 4.

YLEISEEN SIIRTOLUPAAN LIITTYVÄT EHDOT KOSKEVAT SEURAAVIA SEIKKOJA:

ILMOITUS ENNEN
LUVAN ENSIM-
MÄISTÄ KÄYTTÖÄ

SALLITUT TUOTE-
TYYPIT

JÄLLEENVIEN-
TIEHTOJA KOSKE-
VAT TIEDOT VAS-
TAANOTTAJILLE

RAPORTOINTI-
VAATIMUKSET

MUUT VALTIOI-
DEN MAHDOLLI-
SESTI ASETTAMAT
VAATIMUKSET

YLEINEN SIIRTOLUPA YKSINKERTAISTAA SIIRTOJA MERKITTÄVÄSTI:

- Jos suunniteltu siirto täyttää kaikki yleisen siirtoluvan ehdot, yritys voi suorittaa siirron **hakematta erillistä lupaa**.
- Kaikki yleisen siirtoluvan myöntäneen Euroopan maan yritykset voivat hyödyntää lupaa, kunhan ne täyttävät luvan ehdot.
- Kun yritys on ilmoittanut aikovansa käyttää yleistä siirtolupaa ensimmäisen kerran, se voi sen jälkeen suorittaa tarvitsemansa määrän siirtoja kyseisessä luvassa määritetyin ehdoin.

III. KOONTISIIRTOLUVAT

Koontisiirtoluvan avulla sama toimittaja voi siirtää tietyn-tyyppisiä tuotteita useita kertoja tietyille vastaanottajille eri Euroopan maihin kolmen vuoden ajan. Koontisiirtoluvassa määritellään aina

- luvan kattamat tuoteluokat
- sallitut vastaanottajat tai vastaanottajaluokat

Kansallisten viranomaisten vastuulla on määritellä edellytykset, joiden mukaisesti siirrot voidaan sallia yksittäisten siirtolupien sijasta koontisiirtoluvan nojalla (kun on kyse siirroista, jotka eivät kuulu yleisen siirtoluvan piiriin).

Mihin pk-yritykset voivat käyttää koontisiirtolupia?

Koontisiirtolupa soveltuu erityisesti tilanteisiin, joissa toimittajan ja vastaanottajan välillä kulkee säännöllinen kauppavirta niiden keskinäisen puitesopimuksen mukaisesti.

Koontisiirtolupa on voimassa kolme vuotta, ja asiaa käsittelevä kansallinen viranomainen voi uusia sen.

IV. YKSITTÄISET SIIRTOLUVAT

Yksittäinen siirtolupa sallii yhden tiettyjen tuotteiden tietyn suuruisen siirron yhteen Euroopan maahan yhdessä tai useammassa erässä. Yksittäistä siirtolupaa käytetään tapauksissa, joissa ei voida hyödyntää lupia koskevia vapautuksia, yleistä siirtolupaa eikä koontisiirtolupaa. Yksittäisten toimittajien on pyydettävä alueensa toimivaltaisilta viranomaisilta lupa kutakin yksittäistä siirtoa varten. Lupaa haettaessa on määritettävä toimitettavien tuotteiden määrä sekä vastaanottajalle toimitettavien erien lukumäärä. Yksittäiseen siirtolupaan sisältyy erityisehtoja, jotka toimittajan on täytettävä. Kansalliset viranomaiset voivat päättää, että siirtoihin on sovellettava yksittäistä lupaa yleisen tai koontisiirtoluvan sijasta seuraavissa olosuhteissa:

Lupahakemus koskee vain yhtä
siirtoa

Perusteena keskeisten
turvallisuusetujen suojeleminen tai
yleiseen järjestykseen liittyvät syyt

Perusteena kansainvälisten
velvoitteiden ja sitoumusten
noudattaminen

Painavat syyt uskoa, että toimittaja ei
pysty täyttämään kaikkia
koontisiirtoluvan myöntämiseen
vaadittavia ehtoja

2.2. YLEISET SIIRTOLUVAT – KÄYTÄNNÖN ESIMERKKI

Seuraavassa käytännön esimerkissä kerrotaan vaihe vaiheelta, miten pk-yritykset voivat siirtää tuotteita helposti yleisen siirtoluvan nojalla.

KÄYTÄNNÖN ESIMERKKI SIIRTODIREKTIIVIN MUKAISESTA MENETTELYSTÄ

TUOTE: Erityisesti suunniteltu mekaaninen ohjuksen osa

LÄHTÖMAA: Viro

KOHDEMAA: Irlanti (loppukäyttö/käyttäjä). Vastaanottaja voi olla

- A.** osa puolustusvoimia
- B.** luotettavuustodistuksen saanut yritys
- C.** muu kuin luotettavuustodistuksen saanut vastaanottaja, joka ei ole osa puolustusvoimia.

- **VAIHE 1:** Luokittele tuote.
- **VAIHE 2:** Määritä oikea lupa.
- **VAIHE 3:** Ilmoita ensin.
- **VAIHE 4:** Toteuta siirto.

VAIHE 1: LUOKITTELE TUOTE.

Ensin on selvitettävä, kuuluuko siirrettävä tuote siirtodirektiivin soveltamisalaan.

Voit tarkistaa tämän **puolustukseen liittyvien tuotteiden luettelosta**, joka on siirtodirektiivin (sellaisena kuin se on saatettu osaksi maasi kansallista lainsäädäntöä) liitteenä. Epäselvissä tapauksissa voit ottaa yhteyttä maasi toimivaltaisiin viranomaisiin.

TÄRKEÄÄ! Luetteloa päivitetään noin kerran vuodessa.

Osa tapauksista voi olla monimutkaisia: vaikka siirrettävä tuote olisi vain pieni mekaaninen tai elektroninen komponentti, se voi silti olla "erityisesti suunniteltu" tai "sotilaskäyttöön muunneltu" eli siirtodirektiivin mukainen valvonnan alainen tuote.

- **Tulos:** Tässä esimerkissä tuote on siirtodirektiivin liitteessä olevassa puolustustarvikeluettelossa ML4 tarkoitettu VALVONNAN ALAISEKSI asetettu tuote.
- Luokittelu on tärkeä vaihe, koska sen avulla on mahdollista tarkistaa, voidaanko
 1. siirrettävään tuotteeseen soveltaa vapautusta luvista
 2. siirrettävälle tuotteelle käyttää yleistä/koontisiirtolupaa vai tarvitaanko sille yksittäinen siirtolupa.

VAIHE 2: MÄÄRITÄ OIKEA LUPA.

Tuotteen luokittelun jälkeen on selvítettävä, onko lähtömaa (tässä tapauksessa Viro) myöntänyt siirrettävien tuotteiden ja aiottujen vastaanottajien osalta **vapautuksen luvista.**

Jos vastaus on kyllä, voit siirtyä suoraan siirtoa koskevaan vaiheeseen.

Jos ei, selvitä,

onko lähtömaa (tässä tapauksessa Viro) myöntänyt siirrettäviin tuotteisiin ja aiottuihin vastaanottajiin sovellettavia yleisiä siirtolupia.

- A. Puolustusvoimat
- B. Luotettavuustodistuksen saanut yritys
- C. Seuraavia tarkoituksia varten:

- a) näyttely ja esittely
- b) korjaus ja huolto.

- Tarkista maasi toimivaltaisten kansallisten viranomaisten verkkosivustolla tai CERTIDER-rekisterissä julkaistujen kyseeseen tulevien yleisten siirtolupien nimet ja/tai numerot (ks. tämän oppaan luku 4).
- Viron myöntämät kyseeseen tulevat yleiset siirtoluvat ovat (tämän oppaan laatimishetkellä) seuraavat:

- a) Puolustusvoimia koskeva yleinen siirtolupa, jota voidaan käyttää vastaanottajan A (puolustusvoimien) tapauksessa.
- b) Luotettavuustodistuksen saaneita yrityksiä koskeva yleinen siirtolupa, jota voidaan käyttää vastaanottajan B (luotettavuustodistuksen saaneiden yritysten) tapauksessa.
- c) Vastaanottajan C (muun kuin luotettavuustodistuksen saaneen vastaanottajan) tapauksessa edellytetään yksittäistä siirtolupaa (tai koontisiirtolupaa).

VAIHE 3: ILMOITA ENSIN.

Kun yritys on käyttämässä yleistä siirtolupaa ensimmäisen kerran, **tästä on ilmoitettava ensin kansallisille toimivaltaisille viranomaisille.**

Ilmoittaminen ennen ensimmäistä käyttökertaa kuuluu yleisten siirtolupien ehtoihin. Ota selvää ilmoitusmenettelystä kansalliselta toimivaltaiselta viranomaiselta.

- Ilmoituksen jälkeen yrityksesi on valmis siirtämään tuotteet, eikä sen tarvitse odottaa erillistä lupaa.

VAIHE 4: TOTEUTA SIIRTO.

KUN OLET ILMOITTANUT YLEISEN SIIRTOLUVAN ENSIMMÄISESTÄ KÄYTTÖKERRASTA, VOIT RYHTYÄ SIIRTÄMÄÄN TUOTTEITA.

Liitä toimitukseen lähetyssasiakirjat, joista vastaanottaja saa tarvittavat tiedot siitä, mihin puolustustarvikeluetteloon (ML) kyseinen tuote kuuluu (tässä tapauksessa ML4), sekä

- tiedot käytetystä siirtoluvasta (yleinen tai yksittäinen/koontisiirtolupa sekä luvan nimi ja numero) tai jäljennös luvasta
- mahdollisia jälleenvientirajoituksia koskevat tiedot

2.3. KOONTISIIRTOLUVAT – SIIRTO-MENETTELY

Seuraavassa kerrotaan vaihe vaiheelta, miten koontisiirtolupa haetaan ja miten sitä käytetään ensimmäisen kerran.

Kukin kansallinen viranomainen määrittelee itse luvan hakemista koskevat vaatimukset. Näin ollen noudatettavat menettelyt on syytä selvittää kansallisilta toimivaltaisilta viranomaisilta.

VAIHE 1: LUOKITTELE TUOTE.

Ensin on selvitettävä, kuuluuko siirrettävä tuote siirtodirektiivin soveltamisalaan. Tämä vaihe on sama kuin kohdassa 2.2 esitetyn esimerkin ensimmäinen vaihe.

VAIHE 2: MÄÄRITÄ OIKEA LUPA.

Tuotteen luokittelun jälkeen on selvitettävä, onko lähtömaa myöntänyt siirrettävien tuotteiden ja aiottujen vastaanottajien osalta **vapautuksen luvista**.

Jos vastaus on kyllä, voit siirtyä suoraan siirtoa koskevaan vaiheeseen.

Jos ei, selvitä, **onko lähtömaa myöntänyt siirrettäviin tuotteisiin ja aiottuihin vastaanottajiin sovellettavia yleisiä siirtolupia**.

- Jos vastaus on **kyllä**, harkitse yleisen siirtoluvan käyttämistä koontisiirtoluvan sijaan. Näin et joudu hakemaan erillistä lupaa, vaan sinun tarvitsee vain ilmoittaa asiaankuuluville viranomaisille yleisen siirtoluvan ensimmäisestä käyttökerrasta.
- Jos **ei**, siirry seuraavaan vaiheeseen (luvan hakeminen).

VAIHE 3: HAE LUPAA.

Sinun on haettava koontisiirtolupaa maasi kansallisilta toimivaltaisilta viranomaisilta.

Ota selvää maassasi noudatettavasta hakumenettelystä kansallisilta toimivaltaisilta viranomaisilta. Koontisiirtoluvan avulla yritys voi siirtää tuotteita yhdelle tai useammalle luvassa mainitulle vastaanottajalle. Luvassa määritellään myös sen kattamat tuotteet tai tuotetyypit.

Koontisiirtolupa on voimassa kolme vuotta, ja sen voi uusia.

VAIHE 4: TOTEUTA SIIRTO.

Yrityksen saatua koontisiirtoluvan voit ryhtyä siirtämään tuotteita. Liitä toimitukseen lähetyksiäsi kirjot, joista vastaanottaja saa seuraavat tiedot:

- mihin siirtodirektiivin liitteessä olevaan puolustustarvikeluetteloon (ML) kyseinen tuote kuuluu
- käytetty koontisiirtolupa (nimi ja numero) tai jäljennös luvasta
- mahdollisia jälleenvientirajoituksia koskevat tiedot.

3. LUOTETTAVUUSTODISTUSJÄRJESTELMÄ

3.1. MIKÄ ON LUOTETTAVUUSTODISTUS JA MITEN SITÄ HAETAAN?

Luotettavuustodistusjärjestelmä liittyy suoraan yleisten siirtolupien käyttöön tapauksissa, joissa vastaanottajana on luotettavuustodistuksen saanut yritys.

Luotettavuustodistuksella vahvistetaan virallisesti, että siirrettäviä puolustustarvikkeita vastaanottava yritys on luotettava vastaanottaja, ja todistuksen antavat sen Euroopan maan kansalliset viranomaiset, johon yritys on sijoittautunut. Näin ollen vastaanottavan eli määräämään myöntämää todistusta käytetään sellaisten puolustukseen liittyvien tuotteiden vastaanottamiseen, jotka hankitaan alkuperämaan myöntämän yleisen siirtoluvan nojalla.

MIKSI YRITYKSEN ON OSOITETTAVA LUOTETTAVUUTENSA TODISTUKSEN AVULLA?

Siirtodirektiivin mukaisesti yksittäinen siirtolupa edellyttää tiettyjä asiakirjoja loppukäyttäjältä/loppukäytöstä ja vastaanottajan sitoutumista jälleenvientirajoitusten noudattamiseen. Kansalliset viranomaiset voivat kuitenkin vapauttaa yleisten siirtolupien käyttäjät näistä asiakirjavaatimuksista.

Tätä varten yritysten, jotka voivat hyödyntää yleisiä siirtolupia, on ensin osoitettava **luotettavuutensa** ja erityisesti taattava noudattavansa kaikkia kyseisessä yleisessä siirtoluvassa vahvistettuja jälleenvientirajoituksia.

Luotettavuustodistuksilla pyritään estämään erityisesti yleisten siirtolupien käyttäminen kiellettyyn jälleenvientiin.

LUOTETTAVUUSTODISTUS VOIDAAN MYÖNTÄÄ YRITYKSILLE SEURAAVIEN KRITEEREIDEN JA VAATIMUSTEN TÄYTTYESSÄ:

Yrityksellä on oltava todennettua kokemusta puolustukseen liittyvästä toiminnasta, ja sen on erityisesti osoitettava noudattaneensa jälleenvientirajoituksia.

Yrityksen on harjoitettava merkityksellistä puolustukseen liittyviä tuotteita koskevaa teollista toimintaa, ja sillä on erityisesti oltava kyky järjestelmien/alajärjestelmien liittämiseen.

Ylempää johtajistoa edustava henkilö on nimitetty vastaamaan henkilökohtaisesti siirroista ja viennistä.

Yritys on antanut kirjallisen sitoumuksen siitä, että se noudattaa kaikkia vastaanotettujen tuotteiden loppukäyttöä ja vientiä koskevia ehtoja.

Yritys on antanut kirjallisen sitoumuksen siitä, että se toimittaa toimivaltaisille viranomaisille yksilöidyt tiedot vastauksena tiedusteluihin, jotka koskevat kaikkien sellaisten tuotteiden loppukäyttäjiiä tai loppukäyttöä, jotka yritys on vienyt, siirtänyt tai vastaanottanut toisen Euroopan maan myöntämän luvan perusteella.

Yritys on antanut kuvauksen yrityksessä toteutettavasta sisäisestä vaatimustenmukaisuusohjelmasta tai siirron- ja vienninhallintajärjestelmästä.

Kukin Euroopan maa vahvistaa omat luotettavuustodistuksia koskevat menettelynsä.

Euroopan komissio antoi vuonna 2011 luotettavuustodistusten antamista koskevan suosituksen, jossa se ehdotti vähimmäisvaatimuksia luotettavuustodistusjärjestelmän yhdenmukaistamiseksi Euroopassa parhaiden käytäntöjen pohjalta. Suosituksessa on mukana sisäisiä vaatimustenmukaisuusohjelmia koskevien parhaiden käytäntöjen luettelo, johon voi olla hyödyllistä tutustua.

LUOTETTAVUUSTODISTUSTEN ANTAMISTA KOSKEVA SUOSITUS

- Suosituksessa annetaan luotettavuustodistusten myöntämiskriteereihin liittyvää lisäohjeistusta, joka auttaa arvioimaan, onko yrityksen mahdollista saada luotettavuustodistus.
- Suosituksen liitteessä on lueteltu kysymyksiä/ohjeita, joiden avulla yritykset voivat laatia kuvauksen sisäisistä vaatimustenmukaisuusohjelmistaan (ja joiden avulla viranomaiset voivat arvioida niitä).

3.2. MITÄ HYÖTYÄ YRITYKSELLE ON LUOTETTAVUUSTODISTUKSESTA?

Luotettavuustodistuksesta on esimerkiksi seuraavanlaista hyötyä yrityksen toiminnalle:

Toimitukset hoituvat nopeasti ja turvallisesti yleisen siirtoluvan nojalla.

Yritys voi vakiinnuttaa maineensa luotettavana puolustustarvikkeita käsittelevänä yrityksenä.

Yritys saa käyttöönsä järjestelmän, jolla varmistetaan vientivalvontalainsäädännön noudattaminen.

3.3. LUOTETTAVUUSTODISTUKSEN HAKEMISMENETTELY KÄYTÄNNÖSSÄ

VAIHE 1: ONKO YRITYKSEN MAHDOLLISTA SAADA LUOTETTAVUUSTODISTUS?

- Tarkista kansallisten viranomaisten verkkosivustoilta, täyttääkö yrityksesi asetetut kriteerit ja vaatimukset (verkkosivustot on lueteltu myös tämän oppaan luvussa 4).
- Jos yrityksesi täyttää kaikki vaatimukset, hanki toimivaltaisille viranomaisille toimitettavat asiakirjat.

VAIHE 2: MITEN YRITYS VOI SAADA LUOTETTAVUUSTODISTUKSEN?

- Toimita asiakirjat.
- Kun asiakirjat on toimitettu, toimivaltaiset viranomaiset tarkastavat yrityksen.
- Tämän jälkeen yritykselle voidaan antaa luotettavuustodistus.

VAIHE 3: YRITYS ON SAANUT LUOTETTAVUUSTODISTUKSEN. MITÄ TAPAHTUU SEURAAVAKSI?

Yleinen siirtolupa mahdollistaa siirrot luotettavuustodistuksen saaneille yrityksille. Yrityksesi saatua luotettavuustodistuksen se voi siis **vastaanottaa** puolustustarvikkeita muilta eurooppalaisilta toimittajilta **muiden Euroopan maiden myöntämien yleisten siirtolupien nojalla.**

- Yrityksesi kirjataan CERTIDER-rekisteriin.
- Tarkista luotettavuustodistuksen voimassaoloaika kotimaassasi.
- Luotettavuustodistuksen voimassaoloaika on enintään viisi vuotta, ja toimivaltaiset viranomaiset tarkistavat kolmen vuoden kuluttua, että ehtoja on noudatettu.
- Ks. lisätietoa CERTIDER-rekisteristä luvusta 4 sekä luotettavuustodistusjärjestelmää koskevat päivitykset.

VAIHE 4: MITÄ VELVOLLISUUKSIA LUOTETTAVUUSTODISTUKSEN SAANEELLA YRITYKSELLÄ ON?

- Yrityksen on noudatettava siirtoja ja vientivalvontaa koskevia lakeja sekä lupiin liittyviä ehtoja.
- Yrityksen on erityisesti noudatettava sovellettavissa yleisissä siirtoluissa määritettyjä vienti- ja jälleenvientirajoituksia.
- Yrityksen on nimettävä vientivalvonnasta vastaava henkilö, joka toimii kansallisten toimivaltaisten viranomaisten tunnustamana yhteyspisteenä viranomaisten suuntaan.

Seuraavassa taulukossa kuvaillaan yrityksen vientivalvonnan hallinnan eri roolit.

LUOTETTAVA JA TOIMIVA VIEN- TIVALVONTAORGANISAATIO

Vientivalvonnasta vastaava henkilö (ylemmän johtajiston edustaja)

- vastaa yrityksen vientivalvontajärjestelmän järjestämisestä niin, että järjestelmällä pannaan täytäntöön vientipolitiikkaa koskevat ohjeet
- delegoi vientivalvonnan toteuttamisen vientivalvontaorganisaation päällikölle ja tämän tiimille (yleissääntö).

Vientivalvontaorganisaation päällikkö

- toimii kansallisten toimivaltaisten viranomaisten yhteyshenkilönä
- toimii yhteistyössä vientivalvonnan ammattilaisista koostuvan tiimin ja ammattitaitoisen teknisen henkilöstön kanssa tuotteiden vientivalvontaluokituksia koskevissa asioissa
- vastaa tiimensä kanssa vientivalvontalakien noudattamisen varmistamisesta
- määrittää tiimensä kanssa parhaan mahdollisen lupayhdistelmän tai ratkaisun turvallisen ja mutkattoman siirron/viennin varmistamiseksi
- voi keskeyttää minkä tahansa lainvastaiseksi todetun siirron/vientitapahtuman, ja vientivalvontaorganisaation päällikön päätöksen voi kumota vain ylin johto (tai vientivalvonnasta vastaava henkilö).

Vientivalvontaopas

- Oppaassa kuvataan vastuut ja vientivalvontaan liittyvät menettelyt.

4. HYÖDYLLISIÄ VERKKO-SIVUSTOJA JA LÄHTEITÄ

4.1. CERTIDER-VERKKOSIVUSTO

Virallinen verkkotietokanta, joka sisältää

- luettelon luotettavuustodistuksen saaneista yrityksistä (ja niiden todistuksista)
- tiedot yleisistä siirtoluvista
- tietoa luotettavuustodistusten antamista sekä puolustukseen liittyvien tuotteiden siirtoja koskevasta kansallisesta lainsäädännöstä
- luettelon siirtodirektiivin soveltamisalaan kuuluvista tuotteista
- linkit kansallisten toimivaltaisten viranomaisten verkkosivustoille
- hakutoiminnon.

4.2. EU:N LAINSÄÄDÄNTÖ JA AIHEE-SEEN LIITTYVÄT TOIMINTAPOLIITTISET ASIAKIRJAT

- Siirtodirektiivi 2009/43/EY
- Euroopan puolustusteollisuuspolitiikka
- Puolustusalaan liittyvät pk-yritykset EU:ssa

4.3. KANSALLISTEN TOIMIVALTAISTEN VIRANOMAISTEN VERKKOSIVUSTOT

Siirtodirektiivin säännökset on saatettu osaksi jokaisen Euroopan maan lainsäädäntöä.

Pk-yritysten tulee noudattaa toimivaltaisten viranomaisten suosituksia ja kansallisia vaatimuksia. Kansallisten toimivaltaisten viranomaisten verkkosivustoilla on oltava seuraavat tiedot:

- luettelo viranomaisten myöntämistä yleisistä siirtoluvista
- tiedot kunkin yleisen siirtoluvan kattamista tuotteista sekä muut lupiin liitetyt ehdot
- kansallisessa lainsäädännössä myönnetty vapautukset luvista
- tietoa menettelystä, jolla ilmoitetaan yleisen siirtoluvan käytöstä ennen luvan ensimmäistä käyttökertaa, tai ohjeet koontisiirtoluvan / yksittäisen siirtoluvan hakemiseen
- luotettavuustodistuksen saamista koskevat kriteerit ja kansallinen menettely todistuksen hakemiseen.

Jäljempänä on lueteltu kansallisten toimivaltaisten viranomaisten verkkosivustot, joilla on tietoa kansallisista luotettavuustodistusmenettelyistä.

LINKKEJÄ TOIMIVALTAISTEN VIRANOMAISTEN VERKKOSIVUSTOILLE JA OHJEISIIN LUOTETTAVUUSTODISTUKSEN HAKEMISTA VARTEN

ALANKOMAAT

Strategische goederen (vergunningen voor in-, uit- en doorvoer)

BELGIA

BRYSELIN PÄÄKAUPUNKIALUE
39944 Moniteur belge_21062013_ belgisch staatsblad

FLANDERI

Certificaat van gecertificeerde persoon

VALLONIA

Arrêté du Gouvernement wallon du 23 mai 2013

BULGARIA

- Процедура и документи за получаване на сертификат
- Defence-Related Products and Dual-Use Items and Technologies Export Control Act
- What is required for transfer of defence related products to the territory of Bulgaria?

ESPAÑA

Guía del Operador Material de Defensa: Empresas certificadas

IRLANTI

Art 15 End Use Certificate EUC Military Products

ISLANTI

- Act on Control of Services and Items that may have Strategic Significance
- Form 1: Application for authorisation for export of controlled items
- Form 2: End-use certificate

ITALIA

- Art 10-sexies Law 185/90 Regulation about the armament licencing and controls
- Law 185/90 Implementing rules about regulation on armament licencing and controls

ITÄVALTA

Inneregemeinschaftliche Verbringung von Militärgütern

KREIKKA

NOMOS ΥΠ' ΑΡΙΘ. 4028 Τροποποίηση διατάξεων του ν. 2168/1993

KROATIA

The Trade Control of Military Goods and Non-Military Lethal Goods

KYPROS

Έκδοση Αδειών Εισαγωγής / Εξαγωγής

LATVIA

- Par Vispārīgās sūtījuma licences spēkā stāšanās
- Law on Strategic goods - Strātģiskas nozīmes preču aprites likums

LIETTUA

- Lietuvos Respublikos strateginių prekių kontrolės įstatymo pakeitimo įstatymas
- Republic of Lithuania Law Amending the Law on the Control of Strategic Goods, 11 October 2011 No XI-1616
- Resolution on the approval of the licensing rules for export, import, transit, brokering and intra-EU transfer of strategic goods

LUXEMBURG

Article 9 de la loi du 28 juin 2012

NORJA

Sertifisering

PORTUGALI

Law no. 37/2011, 22 June, Articles no. 16 and 17, Section 3 – Certification of defence enterprises

PUOLA

The authority responsible for certification in Poland, Internal Security Agency

RANSKA

- Arrêté relatif à la procédure de certification des entreprises souhaitant être destinataires de produits liés à la défense
- Certification

ROMANIA

Ordin pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 158/1999 privind regimul de control al exporturilor, importurilor și altor operațiuni cu produse militare, capitolul III: Certificarea

RUOTSI

Certifiering som mottagare av krigsmateriel

SAKSA

- Allgemeine Informationen
- Zertifizierungsverfahren
- Antrag
- Fragebogen

SLOVAKIA

Zákon č. 392/2011 Z.z. o obchodovaní s výrobkami obranného priemyslu a o zmene a doplnení niektorých zákonov

SLOVENIA

Decree on authorisations for the production and trade in military weapons and equipment and on prior authorisation for the import, export, transit and transfer of defence equipment

SUOMI

- Exports, transfer, transit and brokerage of defence materiel
- Act on the export of defence materiel 282/2012, chapter 5
- Puolustustarvikkeiden vienti, siirto, kauttakuljetus ja välitys

TANSKA

- Certificering
- Order No. 691 of 27 June 2012 on certification

TŠEKKI

Act No 38/1994 Sb, Certifkace of 30 June 2012 (In EN Certification)

UNKARI

Tanúsítás

VIRO

Strategic Goods Act

Yhteydenotot EU:hun

Käynti tiedotuspisteessä

Euroopan unionin alueella toimii yhteensä satoja Europe Direct -tiedotuspisteitä. Lähimmän tiedotuspisteen osoite löytyy verkosta: https://europa.eu/european-union/contact_fi

Yhteydenotot puhelimitse tai sähköpostitse

Europe Direct -palvelu vastaa Euroopan unionia koskeviin kysymyksiin. Palveluun voi ottaa yhteyttä

- soittamalla maksuttomaan palvelunumeroon 00 800 6 7 8 9 10 11 (jotkin operaattorit voivat periä puhelumaksun),
- soittamalla puhelinnumeroon +32 22999696 tai
- sähköpostitse: https://europa.eu/european-union/contact_fi

Tietoa EU:sta

Verkkosivut

Tietoa Euroopan unionista on saatavilla kaikilla EU:n virallisilla kielillä Europa-sivustolla, https://europa.eu/european-union/index_fi

EU:n julkaisut

EU:n ilmaisia ja maksullisia julkaisuja voi ladata tai tilata osoitteesta <https://op.europa.eu/fi/publications>. Ilmaisia julkaisuja on mahdollista saada usean kappaleen erinä ottamalla yhteyttä Europe Direct -palveluun tai paikalliseen tiedotuspisteeseen (ks. https://europa.eu/european-union/contact_fi).

EU:n lainsäädäntö ja siihen liittyvät asiakirjat

EU:n koko lainsäädäntö vuodesta 1951 ja muuta tietoa EU:n oikeudesta on saatavilla kaikilla virallisilla kielillä EUR-Lex-tietokannassa osoitteessa <https://eur-lex.europa.eu>

EU:n avoin data

EU:n avoimen datan portaalin (<https://data.europa.eu/euodp/fi>) kautta on saatavilla EU:n data-aineistoja. Data on ilmaiseksi ladattavissa ja uudelleenkäytettävissä sekä kaupallista että ei-kaupallista käyttöä varten.

https://ec.europa.eu/defence-industry-space/eu-defence-industry/eu-transfers-defence-related-products_en

CERTIDER-sivusto
<https://webgate.ec.europa.eu/certider/public/welcome>

@defis_eu

Euroopan unionin
julkaisutoimisto

ISBN 978-92-76-43458-0